

A maguk módján

Politikailag megosztott közösség rajzolódik ki a magyar evangélikusok körében végzett felmérésből.

AZ EVANGÉLIKUSOK EGYÖTÖDE majdnem minden héten részt vesz istentiszteleten, másik egyötödük havonta egy-két alkalommal, ugyanakkor közel egyharmaduk csak nagyobb egyházi ünnepek alkalmával – derül ki abból a felmérésből, amely idén készült a Magyarországi Evangélikus Egyház kezdeményezésére, s várhatóan a Credo című evangélikus folyóirat decemberi számában jelenik meg. A mintegy 300 ezer fős közösség tagjaiból – főleg az egyházközségi választókat tartalmazó címlisták alapján – 1500 személyt kérdeztek meg véletlenszerű kiválasztással. „A címlistákban döntően evangélikusnak megkereszteltek szerepelnek, tehát nem csak az aktív templomjáró hívek” – mondta Fábri György kutatásvezető, az ELTE docense, aki a Tudástárs Kft. által végzett felmérést koordinálta.

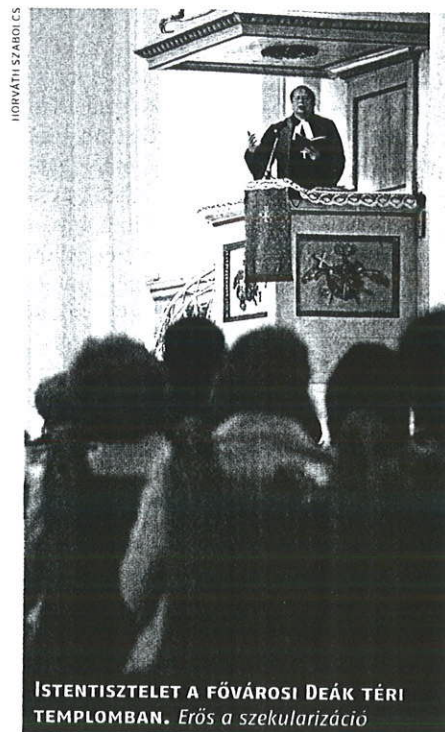
Az egyház vezetése még 2007-ben döntött úgy, hogy stratégiát alkot, amelynek első változata el is készült Élő kövek egyháza címmel. „Ez témakatalógus volt, a végleges stratégia kidolgozása előtt helyzetfelmérést is végeznünk kellett” – mondta a HVG-nek a felmérés céljáról Pröhle Ger-

gely országos felügyelő (a Külügyminisztérium uniós helyettes államtitkára), aki a stratégiaalkotást Fabiny Tamás püspökkel együtt koordinálja.

„NEM LELKESÍTŐ AZ EREDMÉNY” – vont rövid összegzést Pröhle, aki mindenképp a felmérésből kiolvasható erős szekularizációs trendeket emelte ki. „Feltűnő, hogy mindez az utóbbi 20 évben újra létrehozott intézményrendszer ellenére tovább folytatódik” – mondta. Az egyházi stratégiának éppen ezért szerinte arra kell majd irányulnia, hogyan lehet e trendet megfordítani, de legalább megállítani. Miközben a megkérdezettek közel 90 százaléka azt mondta, hogy számára fontos a saját egyházi gyülekezetéhez tartozni, az egyház tanítását csak alig több mint a fele követi. „Vallásos vagyok, a magam módján” – 44 százaléuk ezt válaszolta a vallásosságot firtató kérdésre. Az evangélikusok Istenbe vetett hite erős, amit az is jelez, hogy a háromnegyedük legalább hetente imádkozik, de több mint felük ezt majdnem mindennap megteszi.

A lelkészekkel elégedettek, miközben magán- és hitéleti problémáikkal nem nagyon keresik fel őket külön az evangélikusok. Mindössze 7 százaléuk fordult akár több alkalommal is a lelkészéhez, a túlnyomó többség gyakorlatilag nem veszi igénybe a tanácsokat, még hitbeli kérdésekben sem. A leggyakrabban azt választották, hogy problémáikat szeretik maguk megoldani, s ugyancsak sokan a családjukból vagy a barátaikból merítenek inkább erőt. Ezt így is tartják jónak, a megkérdezettek közel a fele ugyanis a jövőben sem tart igényt személyes megbeszélésre a lelkészével. Akik részt vesznek az istentiszteleten, azok elégedettek a prédikációkkal, különösen azért, mert segít a lelki béke megteremtésében, reményt ad, és elősegíti a találkozást Istennel.

„Az evangélikus egyház tagjai is ebben a társadalomban élnek, s a magyar társadalom rossz állapota náluk is visszatükröződik” – értékelte Pröhle a gyülekezeti életre

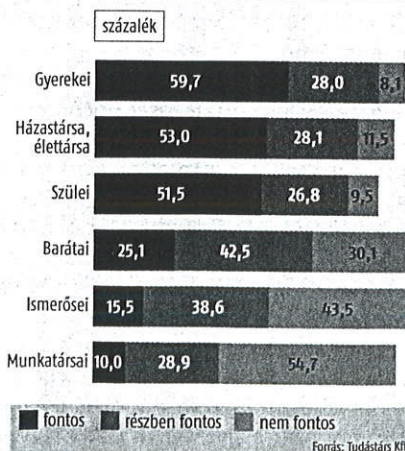

ISTENTISZTELET A FŐVÁROSI DEÁK TÉRI TEMPLOMBAN. Erős a szekularizáció

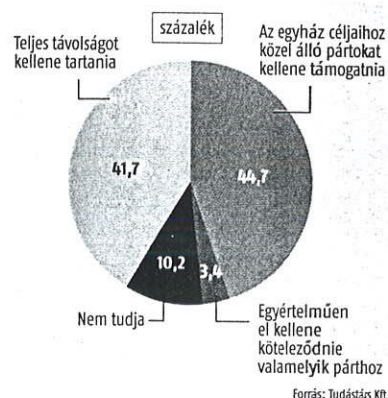
vonatkozó adatokat. Kimutatható ez szerinte például az önkéntes munkához való hozzáállásban is: a tagok háromnegyede semmilyen önkéntes munkát nem végez, de értékeli azokat, akik hajlandók ilyen munkára. A gyülekezeti élet nem elég vonzó a hívek számára, nagyon kevesen vesznek részt a különféle csoportokban, leginkább még a felnőttek bibliaköre vonzó.

Anyagilag viszont támogatják a hívek az egyházat. Ez elsősorban az éves egyházi hozzájárulást jelenti, perselypénzt már csak a megkérdezettek kevesebb mint fele ad, személyi jövedelemadójuk 1 százalékát még ennél is kevesebben ajánlják fel. Az adófelajánlást elutasító válaszolók nagy többsége ezt azzal indokolta, hogy nyugdí-

Mennyire fontos az ön számára, hogy Istenben hívő ember(ek) legyen(ek)...

Az egyház viszonya a politikai pártokhoz

▶ jas vagy nincs adóbevétele. A válaszokból egyébként az derült ki, hogy az evangélikus hívek több mint felének 100 ezer forint alatti a havi nettó jövedelme, s nem éri el a 4 százalékot azok aránya, akik több mint 200 ezer forinthez jutnak havonta. Figyelemre méltó, hogy az egyháztagnak nem elégedetlenek ezzel a magasnak éppen nem mondható jövedelemszinttel. Kijön a pénzből bevallása szerint több mint 90 százalékuk, s komoly nélkülözésről mindössze másfél százaléknyan számoltak be. „A tisztességes szegénység kultúrája létező szemléleti forma az egyházban” – világított rá az elégedetlenkedés elmaradásának okára Fábri.

Ez a szemlélet tükröződik az evangélikusok önmagukról kialakított képében is. Leginkább segítőkésznek tartják magukat, csak ezt követi a családcentrikusság és az összetartás. Az értékek között viszont messze a család van az első helyen a szemükben, amit a biztonság követ. Fontos még számukra a közösséghez tartozás és a baráti kapcsolatok mellett az anyagi jólét is. Sokkal kevésbé értékelik a hagyományokat, a karriert, a tanulást és a szabad, kötetlen életet.

A politikával szemben meglehetősen elutasítóak, illetve sokfélék. Egyértelműen ellene vannak annak, hogy egy párthoz kössék az egyház szekerét, ugyanakkor a pártok egyházi támogatásában teljesen megosztottak. Szinte ugyanannyian mondták azt, hogy az egyház céljaihoz közel álló politikai szervezeteket támogatni kellene, mint amennyien a pártoktól való teljes távolságtartást gondolják csak elfogadhatónak. A közéletben való részvétellel kapcsolatban sincsenek közös nevezőn: egyharmaduk elégedett az evangélikus egyház megszólalásaival, egynegyedük szerint túl keveset, egyötödük szerint viszont túl sokat hallatja hangját az egyház. ■ RIBA ISTVÁN